



RZECZPOSPOLITA POLSKA  
Rzecznik Praw Obywatelskich

*Irena LIPOWICZ*

RPO-666658/I/12/RG

00-090 Warszawa      Tel. centr. 22 551 77 00  
Al. Solidarności 77      Fax 22 827 64 53

Warszawa, dnia

3. V. 2013

**Pan**

**Michał Boni**

**Minister Administracji i Cyfryzacji**

ul. Królewska 27

00 - 060 Warszawa

*Szanowny Panie Ministrze,*

Ustawa z dnia 3 grudnia 2010 roku *o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania* (Dz. U. z 2010 r. Nr 254, poz. 1700 ze zm.), implementująca anty dyskryminacyjne przepisy unijne, powierzyła Rzecznikowi Praw Obywatelskich, jako organowi niezależnemu, wykonywanie zadań dotyczących realizacji zasady równego traktowania. Należy podkreślić, iż poszanowanie praw mniejszości jest jednym z podstawowych standardów demokratycznego państwa prawnego. Dlatego też przeciwdziałanie rasizmowi, ksenofobii oraz związanej z nimi nietolerancji Rzecznik Praw Obywatelskich zalicza do priorytetowych kierunków swojej aktywności.

W Polsce w ostatnich latach powstało kilka opracowań dotyczących zagadnień dyskryminacji na tle rasowym, narodowościowym czy etnicznym. Analizowano zarówno uregulowania prawne, jak również praktykę ich stosowania, akta sądowe i doniesienia medialne. Zbadano opinie na temat organów ścigania - wyniki wskazują w szczególności na brak wiary w ich skuteczność, brak zaufania do nich, czy reprezentowany przez nie niski stopień wrażliwości na kwestie rasizmu. Osoby badane zwracały uwagę zwłaszcza na lekceważenie problemu przez funkcjonariuszy policji oraz prokuratorów, niedowierzanie rasistowskiemu charakterowi zdarzenia czy kwalifikowanie czynu jako bójki.

W obliczu rosnącej wielokulturowości i utrzymujących się stereotypowych ocen różnych grup ludności pojawia się szereg wyzwań zarówno dla rządzących, jak i całego społeczeństwa polskiego. Organy państwa powinny zaś kreować i realizować taką politykę społeczną która zapewni wszystkim mieszkańcom kraju, niezależnie od ich narodowości czy pochodzenia etnicznego, przestrzeganie praw człowieka, w tym ochronę przed fizyczną i psychiczną przemocą.

W opinii Rzecznika Praw Obywatelskich niezbędne są szeroko zakrojone akcje informacyjno-edukacyjne, ponieważ znaczna ilość odnotowanych zachowań czy przestępstw dyskryminacyjnych wynika z niskich kompetencji kulturowych sprawców, z niewiedzy, braku wrażliwości, a niekiedy zwykłej bezmyślności. Niemniej jednak każdy powinien mieć świadomość grożącej odpowiedzialności karnej i związanych z nią władczych reakcji ze strony państwa. Sprawcy nie mogą bowiem czuć się bezkarni, a pokrzywdzeni odstępować od zawiadomienia o przestępstwie z uwagi na ograniczone zaufanie do skuteczności działań organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

W wyniku przeprowadzonych analiz Rzecznik Praw Obywatelskich przedstawił w raporcie „Przeciwdziałanie przemocy motywowanej rasą pochodzeniem etnicznym i narodowością” zalecenia, które mają na celu ograniczenie wszelkich form dyskryminacji rasowej, nietolerancji i ksenofobii (w załączeniu przesyłam egzemplarz raportu).

Ważnymi czynnikami, które przeciwdziałają nienawiści, ksenofobii i dyskryminacji są m.in.: zaangażowanie mediów poprzez kampanie informacyjne, wypracowanie systemu wymiany informacji na temat zjawisk o charakterze rasistowskim (m. in. poprzez organizowanie konferencji, szkoleń, seminariów) pomiędzy: organizacjami pozarządowymi (w tym zrzeszającymi imigrantów, przedstawiciele mniejszości narodowych oraz inne, pośrednio bądź bezpośrednio podejmujące problematykę dyskryminacji) oraz instytucjami państwowymi podejmującymi problematykę bądź gromadzącymi dane z zakresu dyskryminacji.

Wymaga również podkreślenia, iż ma to konsekwencje na forum międzynarodowym. W ostatnich publikacjach Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej: *Access 'to justice in cases of discrimination in the EU - Steps to further equality* oraz *Making hate crime visible in the European Union: acknowledging victims'*

*rights*, Polska została wskazana, jako kraj nietolerancyjny, w szczególności dla członków społeczności romskiej.

Raporty Agencji zostały przekazane do publicznej wiadomości listopadzie i grudniu 2012 roku i zamieszczone na stronie internetowej: <http://fra.europa.eu/en/publications-and-resources>. Będę wdzięczna za analizę przedmiotowych raportów i ustosunkowanie się do ich treści.

Wobec nasilających się zjawisk dyskryminacyjnych niezwykle ważnym elementem walki z mową nienawiści jest podejmowanie przez organy władzy publicznej działań, zarówno tych edukacyjnych, jak i prewencyjnych, a także wypracowanie adekwatnych środków do działania przeciw aktom dyskryminacyjnym. W pełni doceniam wagę każdej inicjatywy w zakresie pokojowego współistnienia i współdziałania społeczeństw, religii i kultur. Wyrażam nadzieję, że podejmowane przez Pana Ministra działania będą sprzyjały procesom budowania społeczeństwa tolerancyjnego.

Mając powyższe na uwadze, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) uprzejmie proszę Pana Ministra o wskazanie, jakie działania planowane są w Pana resorcie we wskazanym wyżej obszarze w roku 2013.

*Łowicz wywoły znowu*

*Anna J. J.*